

Adli Görüşme Odaları ile Ceza ve Tevkifevlerindeki Fiziki Koşullar hk.

Türk Psikologlar Derneği olarak, farklı alanlarda çalışan meslektaşlarımızın çalışma hayatlarında karşılaştıkları sorunlarının, geliştirilmesini istedikleri alanların, eğitim ihtiyaçları gibi konuların tespitine yönelik farklı zamanlarda toplantılar düzenlemekte ve bu toplantılara hemen her kurumdan belli sayıda temsilcinin (meslektaş) katılımını sağlamaktayız. Adalet Bakanlığı bünyesinde çalışan bir grup meslektaşımızla yapılan bir değerlendirme toplantısında Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne bağlı kuruluşlarda çalışan psikologların çalışma koşullarına ilişkin konular da ele alınmıştır. Gündeme gelen en önemli konulardan biri de ilgili kurumlarda çalışan psikologların görüşme odaları ile ilgili yaşadıkları sıkıntı olmuştur.

Bilinmektedir ki ruh sağlığı hizmetinin kalitesi, etkisi ve işlevselliği, hizmetin verildiği ortamın koşulları ile yakından ilişkilidir. Ruh sağlığı hizmeti adli alanda verildiğinde ise görüşme ortamının önemi daha da artmaktadır. Suç oranlarındaki artış ile birlikte, ruh sağlığına yönelik hizmetlere duyulan ihtiyaca paralel olarak bu alanda istihdam edilecek personel sayısında da artış olmuştur. Bu bağlamda, psiko-sosyal hizmetlerin verileceği görüşme odalarının amacına uygun, işlevsel ve standart nitelikleri barındıran bir hale getirilmesi tutuklu ve hükümlülerin rehabilitasyonu sürecinde kilit bir öneme sahiptir.

Tutuklu ve hükümlü bireylerle yapılan görüşmelerde, bu bireylerin kendilerini açma konusunda güvende hissedebilmeleri ve terapötik bağın oluşabilmesi için görüşmelerin birebir yapılması tercih edilmelidir. İlgili bilimsel çalışmalarda, görüşme ortamında mahremiyetin/gizliliğin sağlanamamasının, kişilerin daha az oranda kendilerini açmaları ile ilişkili olduğu bulunmuştur. Psikoloğun görüşme yaptığı odanın, kurum personelinin de oda dışında ve ulaşılabilir durumda beklediği, acil durumlarda kullanılan panik butonunun olduğu bir düzenlemeye sahip olması, gelişmiş birçok ülkede uygulama standardı olarak kabul edilmektedir.

Ülkemizdeki ceza infaz kurumlarının koşullarına bakıldığında, bazı ceza infaz kurumlarında halen psiko-sosyal servis uzmanlarının görüşmelerini yapacağı bağımsız ve kurum koşullarına uygun hale getirilmiş görüşme odalarının bulunmadığı, görüşmelerin karakol olarak adlandırılan odalarda, kütüphanelerde veya avukat odalarında yapıldığı ya da herhangi boş bir odanın kullanıldığı; bazı kurumlarda ise görüşme odalarının olduğu fakat odaların uygun fiziksel koşullarda olmadığı bize ulaştırılan bilgiler arasındadır. Bakanlığın "Adli Görüşme Odaları Yönetmeliği" yürürlükte olmasına rağmen ceza infaz kurumlarında çalışan uzmanların görüşmelerini yapabilecekleri odalara ilişkin bir yönetmelik henüz bulunmamaktadır. Adli Görüşme Odaları (AGO), mağdurların daha nitelikli hizmet almasını sağlaması ve Türkiye'de önemli bir ihtiyacı karşılaması açısından oldukça kıymetli olmakla birlikte sürecin kovuşturma aşamasından sonra, tutuklu ve hükümlü bireylerin de benzer bir hizmeti alabiliyor olması oldukça önemlidir. Bu da ancak tutuklu ve hükümlü bireylerin kaldıkları kapalı kurumlarda sağlanacak özel görüşme odaları ile mümkün olabilecektir. Bunların yanı sıra bazı ceza infaz kurumlarında ise hükümlülere yönelik daha etkin bir rehabilitasyon sürecinin işletilebilmesine hizmet edecek uygun koşulların sağlandığı ve tüm güvenlik tedbirlerinin yerine getirildiği bilgisi de meslektaşlarımız

Türk Psikologlar Derneği Genel Merkezi

Fethiye Sok. 5/1 GOP Çankaya 06680 Ankara

Telefon: +90 (312) 425 67 65

Belgegeçer: +90 (312) 417 40 59

www.psikolog.org.tr

Kütük No: 06-019-051

Türk Psikologlar Derneği kamu yararına çalışan dernek statüsünü haizdir.

tarafından derneğimizle paylaşılmıştır. Alandan gelen bu birbiri ile tutarlılık göstermeyen bilgiler, farklı kurumlarda farklı uygulamaların olabildiğini göstermekle birlikte uygun koşulların sağlanamadığı kurumlarda mağduriyet yaşanabileceğini ve daha standart uygulamalara ihtiyaç olduğunu düşündürmektedir.

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün, 2000’li yılların başından itibaren, çağdaş ülkelerdeki infaz hizmetleriyle paralel şekilde, hükümlülerin rehabilitasyon sürecinde psikoloji biliminin ne denli önemli olduğuna dair kabulü, yürütülen eğitim ve proje çalışmalarından anlaşılmaktadır. Ancak Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne bağlı kuruluşlarda çalışan meslektaşlarımız tarafından Derneğimizle paylaşılan çeşitli sorunlarda, ülkemizdeki infaz hizmetlerinde uygulama birliği olmadığı, bu konuda bir düzenlemeye ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır.

Meslektaşlarımızın çalışmalarını uluslararası standartlarda yerine getirebilmeleri ve bu vesile ile tutuklu ve hükümlü bireylere yönelik psiko-sosyal hizmetlerin daha nitelikli hale gelmesi konusunda her türlü destek ve işbirliğine hazır olduğumuzu belirtir, konu ile ilgili hassasiyet gösterilmesini temenni ederiz.

**Türk Psikologlar Derneği
Genel Merkez Yönetim Kurulu**

Türk Psikologlar Derneği Genel Merkezi

Fethiye Sok. 5/1 GOP Çankaya 06680 Ankara

Telefon: +90 (312) 425 67 65

Belgegeçer: +90 (312) 417 40 59

www.psikolog.org.tr

Kütük No: 06-019-051

Türk Psikologlar Derneği kamu yararına çalışan dernek statüsünü haizdir.